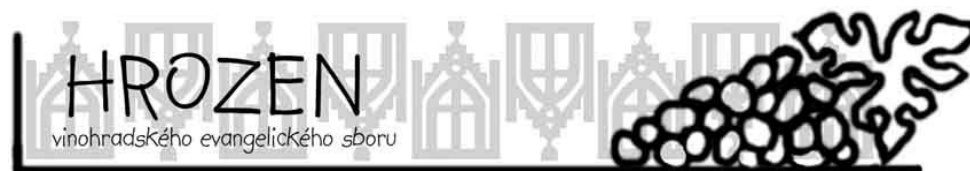


Ze sborových akcí

Út	20. 1.	19:00	ekumenická biblická hodina (Pavel Filipi)
Ne	25. 1.	9:30	bohoslužby (Ester Čašková)
Čt	29. 1.	19:30	Setkání s hostem: dr. Jiří Skuhra - Záhady kolem W. Skakespearu
Ne	1. 2.	9:30	bohoslužby (Ester Čašková)
Út	3. 2.	14:30	koncert nejen pro starší věkem (M.Vilímeč, L.Vilímeč - housle)
Út	3. 2.	16:45	schůzka křesťanské služby
St	4. 2.	19:00	Biblická hodina (Důležité biblické texty - Abraham)
Čt	5. 2.	18:00	schůzka učitelů nedělní školy
Ne	8. 2.	9:30	bohoslužby (Ester Čašková)
Út	10. 2.	14:30	setkání starších věkem
Út	10. 2.	19:00	Biblická hodina (Důležité biblické texty - Mojžíš)
Ne	15. 2.	9:30	bohoslužby (Ester Čašková)
Ne	15. 2.	11:00	Sborová neděle (host bude upřesněn)
Út	17. 2.	14:30	setkání starších věkem
Út	17. 2.	19:00	ekumenická biblická hodina (Pavel Filipi)
Čt	19. 2.	19:00	setkání Křesťanské akademie: Prof. PhDr. Jan Sokol, Ph.D., CSc
Ne	22. 2.	9:30	1.postní neděle - bohoslužby s Večeří Páně (Pavel Filipi)
Út	24. 2.	14:30	setkání starších věkem

Případné změny v programu po uzávěrce Hroznu lze najít na sborových webových stránkách <http://vinohrady.evangnet.cz>, které jsou pravidelně aktualizovány.

Hrozen vinohradského evangelického sboru vychází přibližně jednou za měsíc. Redakční uzávěrka je vždy 20. každého měsíce. Redakční kruh tvoří *Matěj Cháb, Jakub Rais, Jana Šarounová, Barbora Uličná a Adelaida Wernischová*. Jazykové korektury: *Jana Šarounová*. Tiskovou verzi programem $\text{L}^{\text{A}}\text{T}_{\text{E}}\text{X} 2_{\epsilon}$ připravuje *Jan Mach*, internetovou *Jan Šaroun*. Adresa na internetu: <http://vinohrady.evangnet.cz/hrozen>. Příspěvky, reakce či dotazy posílejte na adresu sboru (Korunní 60, 120 00 Praha 2 – Vinohrady, tel. 224 253 550, e-mail: fsvinohrady@volny.cz) nebo přímo redaktorům. Určeno jen pro vnitřní potřeby vinohradského sboru. **Neprodejné.**



Číslo 153/leden 2015

<http://vinohrady.evangnet.cz/hrozen>



Vánoční dárky dětem z nemajetných rodin

Obsah

Moáb a Betlém	2
Z Paměti Jana Špačka III.	6
Z Husova kázání na druhou neděli po Kristovu narození	9
Pouť důvěry Taizé několik dní poté	10
Pozvání na dvě výstavy	15

Moáb a Betlém

Kázání Pavla Filipiho 28.12.2014

Rut 2, 1–20

Tímto textem jsme vstoupili až doprostřed příběhu. Příběhu sice dosti známého, ale pro jistotu si zopakujme, jak začíná. Je to příběh o odchodu a návratu, o cizině a domově. Začíná jako odchod. Když v Judsku nastal hlad, odešla jedna betlémská rodina do sousedního pohanského Moábu za obživou. Chápeme to. Není to v Bibli poprvé (i Pán Ježíš po svém narození musel prchnout před nebezpečím); a dnes to už vůbec není ojedinelé. Tu rodinu tvoří otec Elimelech, matka Noemi a jejich 2 synové Machlón a Kiljón. Odešli z Betléma. Odešli původně jen na krátký, jakoby přechodný pobyt, než se přežene neúroda. Ale nějak se jim v pohanském Moábu zalíbilo a usadili se tam. Na návrat zapomněli. Synové se oženili s moábskými pannami a posléze tam bezdětní zemřeli. A také otec Elimelech našel hrob v moábské zemi. Pro všechny tři to tedy byl odchod bez návratu. Na moábských polích tak skončil jeden betlémský rod. Zbyla jen vdova Noemi po otci rodiny a dvě vdovy pozůstalé po obou synech.

Nevíme, co izraelskou rodinu přimělo hledat azyl právě v pohanském Moábu. Snad tam tušili životy. Ale pak jim možná učarovalo to,

co ústy proroka Jeremjáše o Moábu říká Hospodin: „Slychali jsme o pýše Moába přepychného, o jeho domýšlivosti, o pyšné jeho povýšenosti, o jeho nadutém srdci“ (48,29). To se někdy stává: někdy z našeho středu odejde třeba i celá rodina, nebo jen děti, a pak se jim „venku“, v dnešním Moábsku, zalíbí, cosi je tam přiláká a okouzlí a oni zapomenou na návrat. Tak zmizely z evangelického lidu celé rody, jako by jich nebylo. Ztracené rody.

Ale ten příběh není hlavně o odchodech a mizeních, nýbrž hlavně o návratu. Pro ty tři muže to byl odchod bez návratu. Ne tak pro matku Noemi. Ta zatoužila do Betléma zpátky, nechtěla skončit život v Moábu. Slyšela, že Hospodin dal opět zemi judské přízeň a to znamená: chléb. Obě moábské snachy chtěly původně jít s ní do Betléma, ale jedné to tchyně rozmluvila. Zato druhá, Rút, si to rozmluvit nedala. Poslyšme, co na přemlouvání Noemina řekla, jsou to známá, často citovaná slova: „Nenaléhej na mne, abych tě opustila a vrátila se od tebe. Kamkoli půjdeš, půjdu, kdekoli zůstaneš, zůstanu. Tvůj lid bude mým lidem a tvůj Bůh bude mým Bohem. Kde

Pozvání na dvě výstavy

TOLIK SE BÁL I PO SMRTI, že ho muselo hlídat 8 000 hliněných vojáků. Výstava o prvním čínském císaři „**Terakotová armáda**“ **Pchin-jin Prvního čínského císaře Čchin Š'-chuang-ti (259 př.n.l. – 210 př.n.l.)** je k vidění na holešovickém Výstavišti. Tato hliněná armáda byla objevena zcela náhodou. Roku 1974 několik čínských rolníků při kopání studny narazilo na úlomky uniformovaných mužů, a tak začaly rozsáhlé vykopávky. Do současné doby je nalezeno kolem 8 000 soch válečníků a 600 koní z terakoty a 125 vozů ze dřeva. Bojovníci jsou propracováni do nejmenších detailů, jsou vysokí metr sedmdesát až metr devadesát a váží od jednoho do tří set kilogramů. Na výstavě uvidíte více než 300 exponátů, které jsou věrnými kopiemi originálů.

Císař Čchin Š'-chuang-ti si dal armádu zbudovat jako svůj posmrtný doprovod, protože se bál útoku těch, kterým za života ublížil. Nebylo jich málo, protože to byl absolutistický vladař, který chtěl ovládnout celý vesmír. Během mnoha bojů se mu podařilo celou Čínu sjednotit. Na budování jeho hrobky pracovalo po 38 let 700 000 lidí. Zatím byla odkryta pouze třetina z celkového počtu všech bojovníků, ostatní stále zůstávají pohřbeni pod vrstvou hlíny. Stejně tak i

jejich panovník – císař Čchin.

Paradoxem je, že se císař sám zřejmě postupně otrávil (zemřel ve 49 letech). Užíval totiž pravidelně nápoj, který ho měl chránit – a tento nápoj obsahoval jedovatou rtuť.

NAVŠTIVTE PĚKNOU VÝSTAVU FOTOGRAFIÍ

V malebných prostorách Mladotova domu na Pražském hradě v ulici Vikářská 37 se prezentuje projekt „**Člověk a víra**“. Vznikl po mnohaleté spolupráci fotografů Romana Albrechta a Ireny Grimové, kteří se snaží zachytit krásu kostelních prostor a duchovní rozměr okamžiku. Oba fotografové se v roce 2012 rozhodli založit fotografické sdružení Člověk a víra – Fotografové pro církve ČR. Fungují nyní jako celostátní nezisková organizace pro dobrovolné fotografy, kteří uměleckou formou dokumentují významné křesťanské akce českých církví jak v republice, tak v zahraničí. Dnes je jich skoro čtyřicet a zvou do svých řad další (www.clovekavira.cz). Na výstavě v Mladotově domě jsou k vidění velkoformátové fotografie, které dokumentují různé církevní slavnosti. Mně zaujaly nejvíc nevšední záběry kostelů v precizním provedení. Kvalita fotografií je obdivuhodná.

Ester Čašková

mochodem – povídat si potom o zážitcích pomocí příručky česko-maďarské konverzace a Google Translatoru byl zážitek sám o sobě.

Přestože způsob zbožnosti Taizé mi není tak blízký, bylo na Lille a Ann vidět, že je to obohacuje, a tak mi dělá radost, že jsme jim svou pohostinností a servisem mohli pomoci prožít setkání, které zase dělalo radost jim.

Filip Krupička

Naše rodina hostila 3 slečny z Chorvatska. Měli jsme to štěstí, že všechny uměly celkem dobře anglicky, a tak bylo dorozumívání se s nimi naprosto bez problémů. Navíc se i přes jazykovou bariéru velmi skamarádily i s našimi malými dětmi (řeč zvířat v „knížtičkách“, které prohlíželi, je koneckonců mezinárodní). Byly to velmi milé dívky a chovaly se ohleduplně, takže nikdy nepřišly „domů“ později, než jsme byli domluvení. Poctivě se účastnily programů, které setkání nabízelo, a které se konaly navazně celý den, a tak byly zákonitě unavené a brzy po příchodu v pozdních večerních hodinách uléhaly. Jen jednou jsme se zapovídali, takže jsme šli spát až někdy po půlnoci. Podrobili jsme je „křížovému výslechu“, při kterém jsme vyzvěděli mnoho o Chorvatsku. Nejen, že jsme se dověděli, kam jet nejlépe u nich k moři a kde co pěkného uvidíme, ale hodně jsme mluvili také o historii jejich země, o Konstantinovi a Metodějovi, o sou-

časné situaci, kdy je v zemi téměř poloviční nezaměstnanost a vláda ji neřeší, a také o krizi na Balkáně, jak ji prožívaly jejich rodiny. Vyprávěly jak nenávistná propaganda na obou stranách (chorvatské i srbské) poštvala proti sobě naprosto všechny, ačkoliv spousta lidí původně nacionalistické vášně v nejmenším necítily. Tak třeba rodiče jedné z našich dívek (matka Srbka a otec Chorvat), původně celkem neangažovaní občané, se během válečného konfliktu rozvedli, prostě to téměř jinak ani nešlo. Nadějeplné je, že přestože na mnoha místech na Balkáně stále situace není klidná, většina mladých lidí prý nějakou zášť necítí a je schopna se svými sousedy jiné národnosti komunikovat normálně. Za zamýšlení stojí, jak stále i na přelomu 20. a 21. století, kdy ekumena není žádnou novinkou, mnoho křesťanů (a nemám teď na mysli jen Srby a Chorvaty) si nebylo a není schopno uvědomit, co je podstatou jejich víry. A tak myslím, že bychom měli v sdělnosti přijímat takové aktivity, kterým se s velkým nasazením věnují např. bratři z Taizé. Aktivity, které mají posilovat vzájemné porozumění, sdílení se a respektování mezi lidmi.

Celkově ty čtyři dny, přestože jsme se viděli s našimi hosty málo (ráno brzy odcházeli a večer se pozdě vraceli), cítím jako obohacující a požehnané. A doufám, že navázaná přátelství vydrží.

Ludmila Vyvlečková

umřeš ty, umřu i já a tam budu pochována. Ať se mnou Hospodin udělá, co chce. Rozdělí nás od sebe jen smrt.“

To jsou krásná, silná slova. Notabene z úst pohanské vdovy, Moábky. Lid tvůj, lid můj, Bůh tvůj, Bůh můj. . . Co ona tak asi mohla vědět, jaký je to lid a jaký je to Bůh. Vždyť: nikdo ji nepřinesl ke křtu, neučil se modlit k Hospodinu Izraele, nechodila na náboženství, na konfirmační přípravu. . . Lid tvůj, lid můj, Bůh tvůj, Bůh můj. Moábka. U ní je to návrat bez odchodu.

A je to jako v tom Hospodinově zaslíbení z proroka Zachariáše: Toto praví Hospodin zástupů: V oněch dnech se chopí deset mužů z pronárodů všech jazyků pevně cípu roucha jednoho Judejce a řeknou: ?Půjdeme s vámi. Slyšeli jsme, že s vámi je Bůh.? (8:23) Tady ne deset mužů, nýbrž jen jedna žena přilnula ke druhé ženě: Půjdu s tebou.

A teď je máme v Betlémě. Dvě vdovy, bez rodin, bez manželů, bez zastánců, bez budoucnosti. A bez obživy. Rút si ví rady. Jde na pole, jsou přece právě žně, a zkusí paběrkovat zbylé klasy. To pole patří váženému občanu Betléma, jménem Bóaz. Bóaz neprotestuje, že mu cizí ženská, pohanská Moábka, na jeho poli sbírá klasy. Naopak, schvaluje to a nařizuje žencům, aby jí schválně nechávali klasy na zemi ležet. Bóaz je totiž bohabojný muž, který ví, co se podle

Mojžíšova zákona vyžaduje. Slyšeli jsme to nařízení v prvním čtení, ale zopakujme si to: „Když budeš sklízet ze svého pole a zapomeneš na poli snop, nevrátíš se pro něj. Bude patřit bezdomovci, sirotku a vdově. . . . Když oklátíš plody ze své olivy, nebudeš ještě setřásat zbylé. Ty budou patřit bezdomovci, sirotku a vdově. Když budeš na vinici sbírat hrozny, nebudeš po sobě paběrkovat. Bude to patřit bezdomovci, sirotku a vdově.“ Takto jsme to slyšeli z Páté knihy Mojžíšovy (Dt 24, 19–21), ale tento pokyn je v zákoně ještě několikrát zopakován, aby se na to nezapomnělo. Takový byl řád v Hospodinově lidu. Byl to takový primitivní, ale snad účinný sociální systém, neboť chránil sociálně slabé před hladem. Za povšimnutí stojí, že jde o nařízení zákona Hospodinova, není to rozhodnutí vlády, není to sociální zákon schválený parlamentem, není to vyhláška ministryně sociálních věcí. Za tímto řádem stojí nejvyšší autorita.

A Bóaz to ví a jako řádný Izraelec toto nařízení dodržuje; a čteme, že velkoryse dodržuje. Na svém poli dovolí té ženě paběrkovat. Je to sice Moábka, nepatří do místní komunity Hospodinova lidu, ale co – je to také vdova, nemá živitele a nemá zastánce. Takže moábská vdova Rút se zapojila do tehdejšího izraelského systému sociální pomoci se schválením majitele. Potud všechno běží, jak má řádně běžet.

Jenže teď se stane něco, co už zákon nenařizuje, ba spíše nedovoluje. Když byl čas k jídlu, řekl jí Bóaz: Přístup blíž, pojez chleba a namáčeš si sousta ve víně... a on ji nabídl pražené zrní. Najedla se dosyta a ještě jí zbylo... Co to je? Pozval Moábku ke stolu a pohostil ji. Nebyla to žádná opulentní hostina, jen chléb namáčený ve víně a pražené zrní. To už není akt sociální pomoci, to je něco jiného. To je akt přijetí pohanské ženy do společenství stolu, do Božího lidu. Lid tvůj lid můj, Bůh tvůj Bůh můj, říkala Moábka Rút ještě na moábských polích. A teď už je to tady. Jedním pokynem, Pojď ke stolu, se betlémský lid stal lidem Rútiným. A v pokračování tohoto příběhu bychom se ještě dočetli, že vdova Rút se stala manželkou Bóazovou, Hospodin jí dopřál, že otěhotněla a založila nový rod, slavný tím, že z něj povstane nejvýznamnější z izraelských králů, David. Ale to už jsme předběhli.

Takže jedna věc je vrátit se. Druhá věc je být přijat. O tom je tento příběh. O odchodu z domova, o návratu do domova, o přijetí v domově. Ne každý pochopí, kde je domov a kde cizina. Ti efraimští muži – Elímelech, Kijlón a Machlón – zapomněli, kde je domov, a v cizině našli svůj hrob. Ale Rút zatoužila, nekonfirmovaná, po jiném domově, než nabízel pyšný Moáb. A dočkala se. Byla, byť cizinka, přijata do nového domova. Blaze těm, kdo se navrátili

z ciziny. A dvakrát blaze těm, kdo našli někoho, kdo by je přijal domů, ač rodem nikdy domů nepatřili.

A Noemi, když se o tomto přijetí dozví, to nazve aktem milosrdenství Hospodinova: *Požehnan buď od Hospodina, který neodňal své milosrdenství od živých ani od mrtvých.* Je to projev Hospodinova, ne Bóazova milosrdenství. Milosrdenství. To je něco, co v Moábu neměli. Možná, že tam měli dost chleba, možná že tam měli také nějaký sociální systém, ale milosrdenství na skladě neměli. Tušila to Rút, když se ještě v moábských polích rozhodovala, že svou tchyni doprovodí až do Betléma? Nevíme. Ale víme o tušení a touze těch, kteří v dnešním Moábu, v říši pýchy a chlouby, nenašli, čím by se nasytili a kde by chtěli být doma.

A tak se nedivíme, když pozorujeme touhu po lepším domově u těch našich bližních, kteří odešli a zase se vracují, ale i u těch, kteří s námi nebyli v nedělní škole, u konfirmace a při bohoslužbách. Zamyslet bychom se ovšem měli nad tím, zda a jak jsou přijímáni a přijati. Epištola Židům nabádá: „S láskou přijímejte i ty, kdo přicházejí odjinud (třeba z dnešního Moábu, říše pýchy a chlouby), tak někteří, aniž to tušili, měli za hosty anděly“ (Žd 13, 2). Bóaz neměl u stolu anděly, jen pohanskou, moábskou vdovu. Ale tím zachránil celý zmizelý rod.

Přijímejte i ty, kdo přicházejí od-



Modlitby potvrzované písní a tichem se opakovaly několik minut. Chvilí před půlnocí jsme shromáždění s Bětou opustili, chtěli jsme být o půlnoci jako rodina pohromadě. Přesto jsem rád, že jsem toto setkání v našem kostele nevynechal. Musel jsem přiznat, že za čtvrt století se shromáždění Taizé příliš neměnila a mohu je s klidným srdcem doporučit těm, pro které jsou naše obvyklá shromáždění příliš hlučná a rychlá.

Velmi rád budu také vzpomínat na setkání s Lillou a Annou, které jsme u nás během dnů Taizé ubytovali. Ačkoli obě byly Maďarky, jedna z nich našťástí uměla trochu anglicky a to nám velice pomohlo při vzájemné komunikaci. Každé ráno jsme

jim připravili snídani, zeptali se, co přes den plánují, a když se kolem desáté večer vrátily, vyprávěly nám, co za celý den zažily. Většinou to byly meditace, modlitby, zpěvy, rozjímání a workshopy. Na Nový rok jsem jim navrhl, aby na chvilku opustily modlitební shromáždění a šly se podívat na novoroční ohňostroj. Nejdříve se trochu zdráhaly, ale vzhledem k tomu, že modliteb se účastnily již několikátý den, uznaly, že chvilková nepřítomnost na shromáždění jistě nebude tolik vadit. A protože v té době budou nedaleko Letné, bylo by škoda o tento zážitek přijít. Když se pak večer vrátily domů, nadšeně hovořily o úžasném ohňostroji, na který s sebou vzaly i několik svých kamarádů. Mi-

(z Chorvatska) dorazily, byli jsme teprve šťastni, že jsme se pro ubytování rozhodli. Všude panovalo nadšení. Ke konci pobytu jsme ovšem zjistili, že dvě z nich si přijely do Prahy pouze užívat a nechodily na program, naopak se o nocích vracely mnohem později, než měly. Bylo to pro nás zklamání. Ovšem i přesto jsme se společně s třetí dívkou shodli, že věříme, že si naší pohostinnosti zpětně budou vážit a že i to málo, co jsme je jako praktikující křesťané mohli naučit (či co na nás mohly vyzozorovat nebo si povšimnout), si nějakým způsobem z pobytu z Prahy odvezou a to, co v nich bude z té zkušenosti přese všechno zasazeno, později i vzklíčí. Se třetí dívkou jsme se naopak velice sblížili a bylo až dojemné a vskutku smutné se s ní loučit. Velice stála o udržování kontaktu i nadále a po celý pobyt projevovala vděčnost jak za ubytování, tak za samotnou příležitost se takové akce v Praze zúčastnit.

1. ledna jsme pozváni na oběd rozšířili o dva poutníky z Německa, kteří byli ubytováni ve škole. Pán Bůh ten společný čas velice požehnal. Víc se to slovně vystihnout asi ani nedá:). Celkově svého rozhodnutí nelitujeme, i když nám to vzalo spoustu energie a času. Naopak jsme za něj vděčni. I pro nás osobně to znamenalo pozastavení se a touhu o obnovu našeho osobního vztahu s Bohem, zvláště poté, co jsme zažili krásné společné modlitby v Le-

tňanech.

Anna Zikmundová

Kolem Sametové revoluce mne jedna známá pozvala na setkání Taizé. Pozvání jsem přijal a zúčastnil se rozjímání a modliteb. Seděli či klečeli jsme v potměšilé místnosti na zemi, uprostřed svíčka a hrobové ticho. Sem tam někdo velice tichým hlasem pronesl krátkou modlitbu. Tehdy jsem byl ze setkání velmi rozpačitý. Na tento způsob zbožnosti jsem nebyl zvyklý a cítil jsem se podivně nesvůj. V té době jsem nechápal, jak se někdo může podobných setkání s radostí účastnit. Teď jsem měl možnost přijít tomu na chuť. Proto jsem se připojil k silvestrovskému setkání Taizé v našem kostele. Přišli jsme s Bětkou kolem čtvrt na dvanáct do shromáždění, které již začalo před nějakou chvílí. My jsme však dříve nemohli. Shromáždění právě zpívalo píseň ze zpěvníku Taizé, kostel byl téměř plný. Poté se rozhostilo naprosté ticho po dobu několika minut – meditační ztišení. Následovala další píseň a potom byla chvíle pro modlitby. Jednotliví lidé tiše pronášeli modlitby za mír. Mrzelo mne, že naprosto nerozumím, za co se konkrétně modlí. Nejenže mezi námi byla jazyková bariéra – každý totiž mluvil svým jazykem, ale i kdyby se modlili česky nebo anglicky, mluvili tak tiše, že to téměř nebylo slyšet. Poté jsme se připojili písní Kyrie eleison s doprovodem flétny a klavíru.

jinud. Zítřka a pozítří někteří z nás přijmou ke stolu mladé lidi z Evropského setkání mládeže, organizovaného komunitou Taizé. A třeba, doufejme, nastane chvíle, kdy naše společnost přijme i uprchlíky ze Sýrie, pronásledované křesťany, nebo i nekřesťany, muže, ženy a děti, kteří jsou na útěku před násilím a válkou. Co jim naše společnost předvede? Moáb, říší pýchy a chlouby, nebo alternativně projev Hospodinova milosrdenství, jako Bóaz té cizince, vdově Rút?

Moáb a Betlém – dva světy. Svět pýchy, chlouby a moci; kde se musíš činit a přičinit, abys obstál pod normami, které sis sám nedal. A pak svět, v němž se projevuje Hospodino milosrdenství, třeba v gestech tak prostých, jako je pozvání ke stolu. Kde kolem tebe není jen publikum, číhající na každý tvůj přešlap, ale bratři a sestry, milí přátelé.

Moáb a Betlém, dva světy. Upřímně řečeno, my žijeme, my musíme žít v obou světech. Důležité však

je, co je pro nás domov a co cizina. Samozřejmě dospělý člověk nemůže být pořád doma. Domů se jen vracíme – jako ta vdova Noemi. Někdy smutní jako ona, která tam zanechala své blízké. Celé rodiny se někdy v Moábu ztratí bez návratu. Kolik je jen v tomto shromáždění rodin neúplných, včetně té naší. Ale jsou i tací, kteří se vracejí, aniž kdy odešli, nikdy nechodili na náboženství a ke konfirmaci, jako ta moábská Rút. A jdou s námi ke stolu, ke stolu Kristovu, ke stolu Boží lásky.

Pane Bože, děkujeme ti, že v nás i v našich bližních vyvoláváš a obnovuješ touhu po takovém domově, kde platí řady tvého milosrdenství. Prosíme tě, abys takovou touhu vyvolal či obnovil i v těch našich bližních, ano našich nejbližších, kteří na tento domov zapomínají. Děkujeme za ty své bratry a sestry, kteří nově přišli a přicházejí; bylo jich jen v tomto sboru za minulý rok devatenáct. Prosíme, ať je přijímáme s láskou. Amen.

Z Pamětí Jana Špačka III.

Mladá léta a první 4 roky ve vinohradském sboru.

Jan, nejstarší syn ze šesti Špačkových dětí, se měl po ukončení docházky do klášterské evangelické školy rozhodnout, co dál. Tatínkovi by se nejvíce líbilo, kdyby si vybral zaměstnání, ve kterém se opracovávají kovy. Jeho otec byl kovář a mamčin děda i strýc byli také kováři. Jan souhlasil s tím, že se vyučí nějakému řemeslu, aby co nejdříve mohl rodičům pomáhat živit početnou rodinu. Za Boží vnuknutí považuje myšlenku, aby požádal o přijetí na c.k. odbornou školu pro umělecké zámečnictví v Hradci Králové. Byla to jediná škola toho druhu v Rakousku. Absolvoval ji také například pozdější akademický malíř Václav Špála nebo Josef Žilka, mladší bratr profesora Husovy fakulty Dr. Františka Žilky, pozdější inženýr a spolujednatel jedné známé pražské firmy. Jan školu úspěšně – k radosti svých rodičů – ukončil. Píše, co mu otec po prohlédnutí propouštěcího vysvědčení a velké fotografie za vzorné chování a nevšední píli řekl: „Nejdříve jsem nevěděl, kde vezmu peníze, kterých si tříletá návštěva školy vyžádá, ale Pán Bůh nám tak pomáhal a žehnal, že mé obavy brzy zmizely.“

Začal hledat práci, ale marně. Byl z toho zklamán. Pak si uvědomil: „Tohoto zklamání jsem potřeboval

k tomu, abych se odnaučil spoléhat se na lidi a na svou chytrost, a když nevím kudy kam, abych jako tonoucí plavec hleděl na Toho Jediného, který pomáhá těm, kteří si sami pomoci nedovedou. Učinil jsem to a On hned rozsvítil ve tmě mé duše pět zářících písmen: P r a h a. A všechno jako by bylo předem připraveno: starší spolužáci z odborné školy mne očekávali na nádraží, odkud mne zavedli do svého bytu na Vinohradech, kde mě nechali tak dlouho, až jsem si opatřil jiný, současně mi pomohli nalézt dobré zaměstnání. Stal jsem se spolupracovníkem těch, kteří obnovovali starobylé město Prahu, její gotickou, renesanční a barokní slávu.“

Jak objevil **evangelický sbor na Vinohradech**.

Hned první neděli se ptal po evangelickém sboru, ale nedoptal se. Poslechl si tedy kázání v ř.k.kostele. Do další neděle se dověděl o evangelickém kostele v Klimentské ulici. Několikrát se tam zúčastnil bohoslužeb, ale kázání faráře Benjamina Košuta ho neuspokojovala. Jeho bývalý spolužák z klášterské evangelické školy, Jan Šolc, knihař, jej zavedl do shromáždění Svobodné reformované církve, kde kázal Alois Adlof. Z jeho kázání cítil vnitřní přesvědčení a lásku ke Kristu.

a u nás na ni zatím čekaly tři Němky. Měly slzy v očích, když jsem je sestře Königové předávala.

Největší firmol byl po ránu, když se od půl osmé začali mládežníci ze školy trosit na snídani, kterou obětaví členové sboru připravovali už od 6 hodin ráno nahoře v sále. A pak seděli všude, i na zemi, mazali si chleby marmeládou a popíjeli kakao, kafe a čaj. Když se přesunuli do kostela na dopolední program, už jsme mohli umýt hrnky, vynést odpadky a zamést podlahu. Největší hukot ovšem nastal na Silvestra po půlnoci, kdy jednotlivé národnostní skupiny předváděly něco typicky svého. Ukrajinci vyběhli do vestibulu, udělali kruh a za hlasitého zpěvu a tleskání tancovali kolem Šalamounových sloupů. Nájemníci v domě v tu chvíli nebyli moc nadšení.

Ale všechno pomíjí, i Silvestr pomínil a po novoročních bohoslužbách se někteří účastníci mohli dobře najíst v hostitelských rodinách. Pozvání sice přišlo hodně, ale ne všechno klaplo, takže na faře jsme přidávali k původním devíti židlím ještě další dvě, pak tři, pak další dvě – až nás nakonec bylo 16. Najedli se všichni dosyta a ještě zbylo! Ověřili jsme si tak, že ten, kdo se rozdělí, zažije rozmnožení darů a že evangelium má pravdu.

Nejvíce na mě samozřejmě zapůsobily osobní rozhovory s jednotlivými lidmi. Obě sestřičky jeptišky jsou vlastně katechetky–misionářky.

Vyjíždějí každý den ze svého kláštera do okolních městeček a vesnic a učí děti i mládež všude, kde se dá: ve škole, na faře, doma. Byly veselé, vtipné, společenské. Dva sourozenci z Chorvatska pocházeli z ostrova, kam se můj muž jezdí potápět. A Matteo z Bologně nám vysvětlil, že boloňské špagety jsou úplně nesmysl a žádná restaurace v Bologni je nenabízí, protože smíchat těstoviny s masem, to se prostě nedělá. Na špagety patří jen rajčata a sýr.

Domlouvali jsme se anglicky, německy, rusky, česky a taky rukama. A domluvili se, i když to někdy trvalo trochu déle. A že byla převážná část účastníků z katolického prostředí, Otčenáš často skončil trochu dřív, než jsme my evangelici zvyklí – bez závěrečné doxologie. Ale to nepřekáželo dojmu, že je to úžasné, když se tolik mladých lidí společně chce modlit a žít jako křesťané.

Ester Čašková

A další dojmy. . .

Po dlouhém váhání (jelikož v bytě, kde žijeme, není dost místa) jsme se rozhodli, že přece jen ubytujeme tři dívky, které do Prahy přijedou na pouť Taizé. Všichni jsme byli nadšení z jejich příjezdu, i když to znamenalo omezení, skromnost, úklid, adaptabilitu a flexibilitu. Brali jsme to jako službu Bohu, a zároveň radost a přínos i pro nás osobně. Když dívky

Pout' důvěry Taizé několik dní poté



Jsme unavení a jsme rádi, že je to za námi. Ale setkání to bylo povedené. Naši „hostitelskou skupinu“ organizálně pomáhali zajišťovat mládežníci z Německa a Švýcarska: Lukáš, Michael, Laura, Lisa a Isabela. Nikdy předtím se neviděli, byli z katolické i evangelické církve, z Hamburku, Schwarzwald, Frankfurtu, Düsseldorfu a od Bodamského jezera. Žili tu společně celý týden a starali se o „naši partu“ 135 účastníků. Ti přijeli z Polska (nejvíc), Ukrajiny (hodně, včetně jeptišek Laury a Laurenty), z Maďar-

ska a Itálie. 90 jich spalo v tělocvičně ve škole v Sázavské ulici, 21 u nás v Korunní v bývalé Domovince a 24 lidí bylo ubytováno v rodinách.

Když už byla místa v rodinách obsazená, přišla tři děvčata z Německa, že mají tenké spacáky a nechtějí spát v tělocvičně. Řekla jsem jim, ať počkají do 22 hodin, že je třeba uložíme u nás na zemi. Chvilí před desátou příběhla sestra Königová, že se nahlásila jako hostitel, ale žádné hosty zatím nedostala. Obíhala kostely – Nejsvětější srdce Páně, husitský kostel –

„Jako pozdrav jarního jitra jsem uvítal zprávu“ píše Jan Špaček ve svých Pamětech „že nový evangelický sbor na Královských Vinohradech má ve škole Na Smetance pravidelná nedělní shromáždění. Hned při prvním účastenství na těchto bohoslužbách jsem poznal, že jsou konány v duchu pravého křesťanství. Staré i mladé tváře milovníků Slova mne povzbuzovaly k pilné návštěvě. Do modlitebny přicházeli vždy další posluchači evangelia ze všech společenských tříd. Mládež ze škol vysokých, středních i odborných, jakož i z obchodů a živností bývala přítomna ve značném počtu.

Když jsem se tam poprvé zúčastnil Večeře Páně, přistoupil ke mně silný pán s hustým plnovousem a tážal se mne, jak se jmenuji, odkud jsem, z kterého sboru a co v Praze dělám. Byl to známý evangelický básník a skladatel duchovních písní, redaktor dětského časopisu „Přítel dítek“, knihkupec Josef Baštecký. Byl jsem v Praze již celý rok, když vinohradský sbor ve vlastní modlitebně v Kollárově ulici pozdravil svého prvního faráře L.B. Kašpara. Když jsem jednou v neděli vyšel po kázání ven, zazněl ke mně hlas: „Mistr je zde a volá tě“. To bratr A. Auervek, příručí z knihkupectví pana J. Bašteckého, mne a několik jiných bratrů zval do biblické hodiny pro mladé muže. Když jsme se pak poprvé večer po práci sešli v zahradním domku patřícím k modli-

tebně, zahájil br. Auerbek modlitbou a přečtením oddílu z Písma svatého a biblickým prolovem. Zde nastalo nové období na mé pouti životem, neboť mne evangelium uchvátilo jako síla, přenášející mne přes propasti a vlévající mi do srdce pravou nikdy nehynoucí radost. Stalo se mi vzpruhou k nové práci a bylo mi světlem v temných hodinách.”

Vinohradský sbor se stal Janu Špačkovi duchovním domovem. Píše o tom: „Pod vlivem věrných kazatelů Slova L.B. Kašpara, Josefa Šimši a L.B. Marka se ve vinohradském sboru stal z mnohého vlažného křesťana horlivý člen církve. Drahokamy slovního a hudebního umění, uložené L.B. Kašparem a Josefem Bašteckým do našich zpěvníků, zvonily nám v sluch při nedělních bohoslužbách, v Nedělní škole, v biblických hodinách a při cvičení zpěvu jako hudba z jiného světa.“

Jan Špaček **básníkem.**

„Kdo Boha má za pevný hrad, ten nemusí se zlého bát“. Tyto verše J.V. Sládka jej přivedly k myšlence, že takový člověk se nemusí bát zlého, ale musí také vydávat svědectví o velikých skutečích Páně, kterých je svědkem, a rozhodl se činit tak peřem. Svou básnickou prvotinu nazval: „Do víru světa“ a končí ji výzvou k mladému člověku, aby se odevzdal Kristu. Podepsal se pseudonymem Jan Dědinský /zřejmě vzpomínka na řeku Dědinu v jeho rodišti, pozn.JS./ . Vložil ji do schránky na

dotazy a přání a ke svému údivu ji záhy našel na první stránce „Evangelických listů“, jejichž redaktorem byl pan farář Kašpar. Ten si jej v neděli po službách Božích pozval do své pracovny a upozornil jej na některá pravidla, kterými se básnictví řídí, a půjčil mu knihu „Česká poetika“. Při ustavující schůzi „Blahoslava, křesťanského spolku mladých mužů v Čechách“ v přeplněné modlitebně přednesl svou báseň „Věčné mládí“. Předsedou spolku „Blahoslav“ byl vždy farář Evangelické církve reformované na Královských Vinohradech. Mezi 6 členy výboru byl i Jan Špaček ve funkci knihovníka. Psaní básní mu zřejmě působilo radost, vzpomíná například: „Když odcházel z Vinohrad nadšený pracovník na vinici Páně vikář Josef Šimša, dali jsme mu v upomínku památník, jehož první list ozdobil akademický malíř bratr Makovský alegorickým obrazem, a já jsem k tomu napsal báseň, kterou jsem při večeru na rozloučenou také přednesl. Další báseň „Čtyři zjevy,“ byla uveřejněna nejdříve v „Evangelických listech,“ a později ve sbírce básní „V září naděje,“. Bratr kurátor sboru, stavitel Antonín Dvořák, mu podal ruku a

řekl: „Gratuluji“.

Ve svých Pamětech Jan Špaček vzpomíná i na faráře Jana Karafiáta, který na Vinohradech zastupoval onemocnělého duchovního správce L.B. Kašpara a také kázal ve svém bytě Na Smetance. Píše. „To, že mi Pán umožnil poslouchati tohoto svého svědka, bylo mi pobídkou k tomu, abych získaných vědomostí použil při každé příležitosti k uplatňování svého křesťanství v životě“.

V práci se Janu Špačkovi dařilo. Ve svých Pamětech vzpomíná: „Pracovali jsme dle návrhů předních architektů. Profesor uměleckoprůmyslové školy v Praze navrhl pro zámek v Průhonících mimo jiné ozdobné kování: dva tepané štíty s plastickými ozdobami představující dva proti sobě běžící oře s vlajícími hřívami, se sedly bez jezdců. Štíty jsem tepal podle sádrových modelů vypracovaných žákem uměleckoprůmyslové školy. Když práce byla hotova, vyslovil se o ní profesor Stibral velice pochvalně.“

Po čtyřech letech života a práce na Vinohradech se Jan Špaček vydal do ciziny. O tom příště.

J. Strádalová

Z Husova kázání na druhou neděli po Kristovu narození

Lukáš 2, 41–52

Každý rok chodívali jeho rodiče o velikonočních svátcích do Jeruzaléma. Také když mu bylo dvanáct let, šli tam, jak bylo o svátcích obyčejem. A když v těch dnech všechno vykonali a vraceli se domů, zůstal chlapec Ježíš v Jeruzalémě, aniž to jeho rodiče věděli. Protože se domnívali, že je někde s ostatními poutníky, ušli den cesty a pak jej hledali mezi svými příbuznými a známými. Když ho nenalezli, vrátili se a hledali ho v Jeruzalémě. Po třech dnech jej našli v chrámě, jak sedí mezi učiteli, naslouchá a dává jim otázky. Všichni, kteří ho slyšeli, divili se rozumnosti jeho odpovědí. Když ho rodiče spatřili, užasli a jeho matka mu řekla: „Synu, co jsi nám udělal? Hle, tvůj otec a já jsme tě s úzkostí hledali.“ On jim řekl: „Jak to, že jste mě hledali? Což jste nevěděli, že musím být tam, kde jde o věc mého Otce?“ Ale oni jeho slovu neporozuměli. Pak se s nimi vrátil do Nazareta a poslouchal je. Jeho matka uchovávala to vše ve svém srdci. A Ježíš prospíval na duchu i na těle a byl milý Bohu i lidem.

(...) Tu mají naučení matky i otcové, aby dětem svým Bohu sloužiti nebránili. Podruhé, aby když dítě co učiní, zvěděli příčiny, proč to činí a ne hned aby láli nebo se hněvali. A děti mají naučení, aby se na matku a na otce neosopovali ani nekřičeli; neboť

tu Kristus pokorně se otázal matky a otce řka: *Jak to, že jste mě hledali?* A každý má naučení, ale zvláště prelát, aby více vážil prospěch duchovní v církvi svaté, než které příčiny světské, a aby více poslouchal Boha, než kterého člověka. Hle, tu proti vůli otcově a matčině Ježíš naplniv vůli otce Boha, aby každý, kdykolivěk pozná, že Bůh jiné chce, než otec a matka, aby vůli Boží naplnil. Hle teď otec a matka chtěli, aby byl Ježíš nezůstal v chrámě, a Bůh otec chtěl, aby zůstal v chrámě; proto Ježíš dí, že musel býti v chrámě, aby mistry učil, jakož mu otec nebeský rozkázal. Proti tomuto naučení svatému jsou obecně lidé, a zvláště kněží, již více váží přikázání lidské, nežli přikázání Boží, a tak více poslouchají člověka nežli Boha. A tak zavedli bludně poslušenstvím lid kněží, že mnozí praví a káží, že cožkolivěk přikáže papež, to mají lidé učiniti neb držeti, jakoby papež nemohl poblouditi. (...) Pak druzí praví, že jestli co přikáže vyšší, jako biskup nebo papež, zlého, ještě má poslouchati nižší; neb on hříchu nebude míti, ale ten, jenž přikazuje. Ďáblův jest tento šíp, aby každého uvedl v své poslušenství. (...) Protož ani ten, kdo přikazuje co zlého, ani ten, kdo poslouchá, nebude bz hříchu. (...)

Vybral Pavel Filipi